

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΟΠ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὀρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὖσαν καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἕνεκεν συνεστηκυῖαν (τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες), δῆλον ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται, μάλιστα δὲ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἢ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἢ πολιτική. [...]

Ἡ δ' ἐκ πλειόνων κωμῶν κοινωνία τέλειος πόλις, ἥδη πάσης ἔχουσα πέρας τῆς αὐταρκειᾶς ὡς ἔπος εἰπεῖν, γινομένη μὲν τοῦ ζῆν ἕνεκεν, οὖσα δὲ τοῦ εὖ ζῆν. Διὸ πᾶσα πόλις φύσει ἔστιν, εἶπερ καὶ αἱ πρῶται κοινωναί. Τέλος γὰρ αὕτη ἐκείνων, ἡ δὲ φύσις τέλος ἐστίν.

Δημοκρατία μὲν οὖν ἐστὶ πρώτη μὲν ἢ λεγομένη μάλιστα κατὰ τὸ ἴσον. Ἴσον γὰρ φησὶν ὁ νόμος ὁ τῆς τοιαύτης δημοκρατίας τὸ μηδὲν μᾶλλον ὑπερέχειν τοὺς ἀπόρους ἢ τοὺς εὐπόρους, μηδὲ κυρίους εἶναι ὀποτερουσοῦν, ἀλλ' ὁμοίους ἀμφοτέρους. Εἶπερ γὰρ ἐλευθερία μάλιστ' ἔστιν ἐν δημοκρατία, καθάπερ ὑπολαμβάνουσί τινες, καὶ ἰσότης, οὕτως ἂν εἴη μάλιστα, κοινωνούντων ἀπάντων μάλιστα τῆς πολιτείας ὁμοίως. Ἐπεὶ δὲ πλείων ὁ δῆμος, κύριον δὲ τὸ δόξαν τοῖς πλείοσιν, ἀνάγκη δημοκρατίαν εἶναι ταύτην. Ἐν μὲν οὖν εἶδος δημοκρατίας τοῦτο.

A1. A) Να περιγράψετε τα βασικά χαρακτηριστικά του στόχου των κοινωνιών με αναφορές σε σχετικά χωρία του κειμένου.

B) Να καταγράψετε τις βασικές αρχές της Δημοκρατίας με αναφορές σε σχετικά χωρία του κειμένου.

Μονάδες 10

A2. Να σχολιάσετε τη φράση : Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἢ πολιτική.

Μονάδες 10

A3. Να περιγράψετε τα χαρακτηριστικά της πρώτης μορφής Δημοκρατίας ὅπως αὐτὰ διατυπώνονται ἀπὸ τον Ἀριστοτέλη

Μονάδες 10

A4. Να απαντήσετε με την ένδειξη ΣΩΣΤΟ ΛΑΘΟΣ σε καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις

1. Τα Ηθικά Νικομάχεια προηγούνται των Πολιτικών
2. Το μάθημα του Πρωταγόρα είναι η ευδαιμονία
3. Στο έργο Πολιτικά περιλαμβάνονται και θέματα παιδείας
4. Τα Πολιτικά είναι έργο της νεότητας του Αριστοτέλη
5. Τα Πολιτικά είναι ένα εγχειρίδιο πολιτικής φιλοσοφίας

Μονάδες 10

A5. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής

1. Καθεστώς
2. Αποδημία
3. Επίσχεση
4. Κοινόβιο
5. Απόρρητος

Μονάδες 10

A6. Αφού μελετήσετε το παράλληλο κείμενο που σας δίνεται και σε συνδυασμό με το πρωτότυπο να αποτιμήσετε την σημασία του νόμου στην εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος.

Μονάδες 10

Αριστοτέλης Πολιτικά Δ4, 22 - 26

Μια άλλη μορφή δημοκρατίας είναι αυτή στην οποία ισχύουν όλα τα προηγούμενα, η υπέρτατη όμως αρχή είναι τώρα ο λαός, όχι ο νόμος· είναι η περίπτωση κατά την οποία τα ψηφίσματα έχουν μεγαλύτερη ισχύ από τον νόμο· αυτό συμβαίνει όταν στην πόλη υπάρχουν και δρουν δημαγωγοί. Στις δημοκρατικές πόλεις που κυβερνιούνται κατά τον νόμο, δεν κάνει ποτέ την εμφάνισή του δημαγωγός, αλλ' είναι οι άριστοι πολίτες που έχουν την πρωτοκαθεδρία. Οι δημαγωγοί κάνουν την εμφάνισή τους εκεί όπου οι νόμοι δεν αποτελούν την υπέρτατη αρχή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1 A) Το *ἀγαθόν* για τον Αριστοτέλη δεν είναι ένα και μοναδικό· είναι κατά περίπτωση διαφορετικό. Άλλες ανάγκες έχει ένας υγιής άνθρωπος και άλλες ένας ασθενής· μια τροφή μπορεί να είναι καλή για ένα ζώο και βλαβερή για ένα άλλο. Επίσης, η έννοια του *ἀγαθοῦ* είναι πολυσήμαντη· αγαθό μπορεί είναι κάτι σύμφωνο με την αρετή αλλά και κάτι ωφέλιμο ή ευχάριστο. Το *ἀγαθόν*, ακόμη, μπορεί να είναι όντως αγαθό ή απλώς να εκλαμβάνεται ως τέτοιο. Οπωσδήποτε, το αριστοτελικό *ἀγαθόν* δεν είναι μια καθολική και χωριστή από τον κόσμο ουσία, όπως φαίνεται να πίστευε ο Πλάτων (<< δοκοῦντος ἀγαθοῦ >>). Το *ἀγαθόν*, σε όλες τις εκδοχές του, αποτελεί για τον άνθρωπο και την κοινωνία άμεσο ή απώτερο στόχο είναι το ωφέλιμο και όχι απαραίτητα το ηθικό για την κοινωνία. Το τονίζει ο φιλόσοφος στις πρώτες του φράσεις στα *Ἠθικά Νικομάχεια* 1094a1-3: *Πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος, ὁμοίως δὲ πρᾶξις τε καὶ προαίρεσις, ἀγαθοῦ τινὸς ἐφίεσθαι δοκεῖ· διὸ καλῶς ἀπεφήναντο τὰγαθόν, οὗ πάντ' ἐφίεται* [: Κάθε τεχνική δεξιότητα και κάθε γνωστική δραστηριότητα, παρόμοια και κάθε πράξη και κάθε διαδικασία επιλογής και προτίμησης έχει για στόχο της –κατά την παραδοχή όλων– κάποιο αγαθό. Σωστά, επομένως, είπαν για το αγαθό πως είναι αυτό που αποτελεί τον στόχο όλων των πραγμάτων]. *εὖ ζῆν*: Απαραίτητες προϋποθέσεις της καλής κοινωνικής ζωής ο Αριστοτέλης (*Πολιτικά* 1325b13 κ.ε.) απαριθμεί τις εξής: α) επάρκεια τροφής, β) ποικιλία τεχνών και τεχνιτών, γ) επαρκής οπλισμός, δ) οικονομική ευπορία, ε) θρησκευτικοί θεσμοί, στ) θεσμοί δικαιοσύνης. Αυτό το τελευταίο χαρακτηριστικό της πόλης θεωρείται από τον φιλόσοφο και το πιο σημαντικό. *αὐτάρκεια*: Η αυτάρκεια αποτελεί θεμελιώδες γνώρισμα της πόλεως και πρωταρχική επιδίωξή της.

Με αυτήν δηλώνεται η επάρκεια των αγαθών που είναι απαραίτητα για την απόκτηση και διατήρηση της συλλογικής ευτυχίας (*εὐδαιμονίας*). Πρόκειται για αγαθά εξωτερικά (υλικά), σωματικά και ψυχικά. Η αυτάρκεια μιας πόλης εξαρτάται α) από τη γεωγραφική της θέση, ώστε να εξασφαλίζονται υλικά αγαθά, β) από το έμψυχο, ανθρώπινο δυναμικό που διασφαλίζει την άμυνα της πόλης-κράτους και γ) από το σύστημα χρηστής διοίκησης και απονομής δικαιοσύνης, που εγγυάται την εσωτερική συνοχή της πόλης.

B) Οι βασικές αρχές της Δημοκρατίας όπως αυτές καταγράφονται στα Πολιτικά του Αριστοτέλη είμαι οι εξής : α) Αρχή της ισότητας ιδιαίτερα της πολιτικής (<< . Ἴσον γάρ φησιν ὁ νόμος ὁ τῆς τοιαύτης δημοκρατίας τὸ μηδὲν μᾶλλον ὑπερέχειν τοὺς ἀπόρους ἢ τοὺς εὐπόρους, μηδὲ κυρίουσ

είναι όποτερουσοῦν, ἀλλ’ ὁμοίους ἀμφοτέρους. >>) β) Αρχή της ελευθερίας (<< ἐλευθερία μάλιστ’ ἔστιν ἐν δημοκρατία >>) γ) Αρχή της πλειοψηφίας (<< , κύριον δὲ τὸ δόξαν τοῖς πλείοσιν, ἀνάγκη δημοκρατίαν εἶναι ταύτην. >>) . Συνεκτικό στοιχείο διατήρησης των παραπάνω αρχών αποτελεί ο νόμος .

A2. Ο Αριστοτέλης στο έργο του Πολιτικά που αποτελεί ένα εγχειρίδιο πολιτικής φιλοσοφίας παρουσιάζει με επιστημονικό τρόπο τα επιμέρους θέματα που συνιστούν την ορθή πολιτική ζωή . Με την κατακλείδα της πρώτης παραγράφου και τη χρήση οριστικής συσχετίζει την πόλη – κράτος με την ανώτερη μορφή κοινωνικής συμβίωσης της εποχής. Ο πολιτικός αυτός σχηματισμός που αποτελείται από ατελέστερα κοινωνικά μορφώματα μπορεί τελικά να διασφαλίσει τις προϋποθέσεις για τν πλήρη ανάπτυξη των δυνατοτήτων του ανθρώπου και να πετύχει το ύψιστο κοινό αγαθό , την συλλογικό και ατομική ευτυχία των μελών της το εὔ ζῆν. η άποψη αυτή για την πόλη διατυπώνεται από τον Σταγειρίτη φιλόσοφο σε μια περίοδο όπου ο θεσμός της πόλης – κράτους τίθεται υπό αμφισβήτηση και τελεί υπό παρακμή. Ταυτόχρονα νέες μορφές πολιτικής οργάνωσης αρχίζουν να κερδίζουν έδαφος στις πολιτικές συζητήσεις της εποχής όπως η Πανελλήνια Ιδέα η ένωση δηλαδή των Ελλήνων υπό το σκήπτρο ενός ισχυρού μονάρχη ενώ το όνομα του Φίλιππου και του Μ. Αλέξανδρου πρωταγωνιστεί. Θα περίμενε κανείς ο Αριστοτέλης να είναι θιασώτης της νέας αυτής άποψης., ωστόσο ο δάσκαλος του Στρατηλάτη θεωρεί πως ο θεσμός της πόλης κράτους ενισχύει την έννοια του πολίτη καθώς η μοίρα των ανθρώπων συνδέεται άρρηκτα με τη μοίρα και την πορεία της πόλης. Αντίθετα η δημιουργία αυτοκρατοριών μετατρέπει τους πολίτες σε ένα χαλαρό άθροισμα υπηκόων χωρίς ισχυρούς συνεκτικούς δεσμούς ευπρόσβλητο σε κάθε είδους κίνδυνο.

A3. Στο πολιτικό εγχειρίδιο Πολιτικά ο Αριστοτέλης αφιερώνει ένα ολόκληρο κεφάλαιο με θέμα την παρουσίαση του πολιτεύματος την Δημοκρατίας δηλαδή του πολιτεύματος στο οποίο η κυριαρχία ανήκει στο κράτος στον δήμο στα φτωχότερα τμήματα του πληθυσμού. Ο Σταγειρίτης φιλόσοφος θεωρεί την δημοκρατία παρέκβαση δηλαδή υποδεέστερη και ατελή μορφή του γνήσιου πολιτεύματος που ο ίδιος ονομάζει <<πολιτεία >> γιατί αποβλέπει στο συμφέρον των πολλών και φτωχών και όχι στο συλλογικό. Ωστόσο επιχειρεί μια παρουσίαση των μορφών Δημοκρατίας ποιοτικής διαβάθμισής κατιούσης πορείας από την ανώτερη προς την κατώτερη μορφή της επειδή το αναγνωστικό κοινό είναι οι Αθηναίοι και η πόλη είναι η γενέτειρα αυτού του πολιτεύματος. Στο κείμενο Αναφοράς παρουσιάζεται η ανώτερη μορφή Δημοκρατίας η οποία στηρίζεται στην ισότητα. Προκρίνει την απόλυτη ισότητα και

κοινωνική εξισορρόπηση όλων των μελών της πόλης μέσα από τον νόμο ό οποίος έχει κυρίαρχή θέση (<< Δημοκρατία μὲν οὖν ἐστὶ πρώτη μὲν ἢ λεγομένη μάλιστα κατὰ τὸ ἴσον. >>). Δεν υπάρχουν οικονομικές ανισότητες και οι πολίτες απολαμβάνουν προσωπική και πολιτική ελευθερία (<< Ἴσον γάρ φησιν ὁ νόμος ὁ τῆς τοιαύτης δημοκρατίας τὸ μηδὲν μᾶλλον ὑπερέχειν τοὺς ἀπόρους ἢ τοὺς εὐπόρους, μηδὲ κυρίους εἶναι ὁποτέρουσοῦν, ἀλλ' ὁμοίους ἀμφοτέρους. >>) . Η ισότητα ταυτίζεται με την ελευθερία και την δικαιοσύνη ενώ οι αποφάσεις λαμβάνονται στη βάση της αρχής της πλειοψηφίας (<< Ἐπεὶ δὲ πλείων ὁ δῆμος, κύριον δὲ τὸ δόξαν τοῖς πλείοσιν, ἀνάγκη δημοκρατίαν εἶναι ταύτην. >>). Πρόκειται για ένα είδος Δημοκρατίας στην πραγματικότητα ανέφικτης ,ωστόσο παραμένει ένα πολίτευμα πρότυπο, ένας υψηλός στόχος που καλούνται να φτάσουν οι πολίτες όσο γίνονται πιο κοντά γεγονός που φαίνεται και από τη χρήση της δυνητικής ευκτικής(<< οὕτως ἂν εἶη μάλιστα >>)

- A4.**
1. ΣΩΣΤΟ
 2. ΛΑΘΟΣ
 3. ΣΩΣΤΟ
 4. ΛΑΘΟΣ
 5. ΣΩΣΤΟ

- A5.**
1. συνεστηκυῖαν
 2. Δημοκρατία
 3. περιέχουσα
 4. κοινωνία
 5. λεγομένη

A6. Στο παράλληλο κείμενο περιγράφεται από τον Αριστοτέλη η πιο μελανή μορφή Δημοκρατίας . Σ'αυτήν την εκδοχή καταστρατηγείται η έννοια του νόμου ο οποίος αντικαθίσταται από βραχύβιες αποφάσεις του Δήμου , τα ψηφίσματα. Την ισηγορία της Εκκλησίας του Δήμου λυμαινόνται οι δημαγωγοί που άγουν και φέρουν το πλήθος για να εξυπηρετήσουν ιδιοτελή συμφέροντα. Η Αθήνα συχνά είχε περιέλθει στην ιστορία της σε τέτοιες καταστάσεις καθώς η << ασέλγεια >> των δημαγωγών συχνά θάμπωνε την << πάγκαλη >> πόλη όπως την είχε περιγράψει ο Αριστοτέλης και την οδηγούσε σε καταστροφικές αποφάσεις που έκριναν σε μεγάλο βαθμό την τύχη της. Ο νόμος λοιπόν έχει καθοριστική σημασία στην δημιουργία πόλεων καθώς εξασφαλίζει την ομαλή κοινωνική συμβίωση και προφυλάσσει την ευδαιμονία από

τους δημαγωγούς. Η προτίμηση του Σταγειρίτη φιλόσοφου στην αριστοκρατία του πνεύματος είναι εμφανής καθώς αυτή μπορεί να αποτελέσει τον θεματοφύλακα διατήρησης της δικαιοσύνης.

Επιμέλεια θεμάτων : Καλομοίρη Κατερίνα
Φιλολόγος
Φροντιστηρίου Μέσης Εκπαίδευσης
«Κύκλος»

ΚΥΚΛΟΝ

Αδίδακτο Κείμενο Θουκυδίδου, Ιστορίαι, Α, 71.5-72.2

Στον ακόλουθο λόγο τους οι Κορίνθιοι προσπαθούν να πείσουν τους Λακεδαιμονίους να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να στηρίζουν με τη δύναμη τους την Πελοπόννησο και να μην ανέχονται να αδικούνται σύμμαχοι τους επιδιώκοντας μάλιστα τη δική τους κυρίως ασφάλεια. Στην επιχειρηματολογία τους αναφέρονται και στη δύναμη της Αθήνας η οποία αναπροσδιορίζει τους θεσμούς της λόγω του πολέμου και ενισχύει τις συμμαχίες της.

[...] Δρῶμεν δ' ἂν ἄδικον οὐδὲν οὔτε πρὸς θεῶν τῶν ὀρκίων οὔτε πρὸς ἀνθρώπων τῶν αἰσθανομένων· λύουσι γὰρ σπονδὰς οὐχ οἱ δι' ἐρημίαν ἄλλοις προσιόντες, ἀλλ' οἱ μὴ βοηθοῦντες οἷς ἂν ξυνομόσωσιν. βουλομένων δὲ ὑμῶν προθύμων εἶναι μενοῦμεν· οὔτε γὰρ ὅσα ἂν ποιοῖμεν μεταβαλλόμενοι οὔτε ξυνηθεστέρους ἂν ἄλλους εὔροιμεν. πρὸς τάδε βουλευέσθε εὖ καὶ τὴν Πελοπόννησον πειρᾶσθε μὴ ἐλάσσω ἐξηγεῖσθαι ἢ οἱ πατέρες ὑμῖν παρέδοσαν.» Τοιαῦτα μὲν οἱ Κορίνθιοι εἶπον. Τῶν δὲ Ἀθηναίων ἔτυχε γὰρ πρεσβεία πρότερον ἐν τῇ Λακεδαίμονι περὶ ἄλλων παροῦσα, καὶ ὡς ἦσθοντο τῶν λόγων, ἔδοξεν αὐτοῖς παριτητέα ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους εἶναι, τῶν μὲν ἐγκλημάτων πέρι μηδὲν ἀπολογησομένους ὧν αἱ πόλεις ἐνεκάλουν, δηλῶσαι δὲ περὶ τοῦ παντὸς ὡς οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέον εἶη, ἀλλ' ἐν πλέονι σκεπτέον. Καὶ ἅμα τὴν σφετέραν πόλιν ἐβούλοντο σημῆναι ὅση εἶη δύναμιν, καὶ ὑπόμησιν ποιήσασθαι τοῖς τε πρεσβυτέροις ὧν ἦδυσαν καὶ τοῖς νεωτέροις ἐξήγησιν ὧν ἄπειροι ἦσαν, νομίζοντες μᾶλλον ἂν αὐτοὺς ἐκ τῶν λόγων πρὸς τὸ ἡσυχάζειν τραπέσθαι ἢ πρὸς τὸ πολεμεῖν. Προσελθόντες οὖν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἔφασαν βούλεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐς τὸ πλῆθος αὐτῶν εἰπεῖν, εἴ τι μὴ ἀποκωλύοι.

παριτητέα < πάρειμι = παρουσιάζομαι, ανεβαίνω στο βήμα να μιλήσω.
ἐγκαλῶ= κατηγορώ, καταγγέλλω

Γ.1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα «βουλομένων δὲ ὑμῶν προθύμων...ἀλλ' ἐν πλέονι σκεπτέον.» του παραπάνω κειμένου.

Γ.2. Με ποια επιχειρήματα επιδιώκουν οι Κορίνθιοι να ενεργοποιήσουν τους Λακεδαιμονίους, ώστε να ενισχύσουν πολεμικά

τις συμμαχίες τους και να διατηρήσουν το γόητρό τους τόσο προς τους συμμάχους όσο και προς τους αντιπάλους τους;

Γ.3. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

Προσιόντες: το β' πληθυντικό της οριστικής του Παρακειμένου

εύροιμεν: τον ίδιο τύπο στον παθητικό Αόριστο.

ελάσσω: οι άλλοι βαθμοί του επιθέτου

σφετέραν: η δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος στο α' πρόσωπο

ἐξήγησιν: η αιτιατική του πληθυντικού

ῶν: η αιτιατική του ουδετέρου στον ενικό

πλήθος: η δοτική πληθυντικού

εἶπον: το β' ενικό της προστακτικής του ίδιου χρόνου στην αντίθετη φωνή

ἔτυχε: το γ' ενικό της ευκτικής Μέλλοντα

νομίζοντες: το γ' πληθυντικό της υποτακτικής Αορίστου.

Γ.4. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένοι όροι του κειμένου: τοιαῦτα, παροῦσα, αὐτοῖς, ῶν, ἢ πρὸς τὸ πολεμεῖν

Γ.5.α. «τῶν αἰσθανομένων»: Να αναλυθεί τη μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση.

Γ.5.β. «οὔτε γὰρ ὅσα ἂν ποιοῖμεν μεταβαλλόμενοι οὔτε ξυνηθεστέρους ἂν ἄλλους εὔροιμεν»: Να αναγνωρισθεί ο υποθετικός λόγος που λανθάνει στο χωρίο αυτό του κειμένου.

Γ.5.γ. Να μεταφερθεί το χωρίο στον πλάγιο λόγο με όλους τους δυνατούς τρόπους «Καὶ ἅμα τὴν σφετέραν πόλιν ἐβούλοντο σημῆναι ὅση εἴη δύναμιν, καὶ ὑπόμνησιν ποιήσασθαι τοῖς τε πρεσβυτέροις ῶν ἦδεσαν καὶ τοῖς νεωτέροις ἐξήγησιν ὧν ἄπειροι ἦσαν» με εξάρτηση από το «Οὗτος ἔλεγεν».

Απαντήσεις

Γ.1 Αν, όμως, θελήσετε να δείξετε προθυμία, τότε θα μείνομε με σας, γιατί θα ήταν ανόσιο από μέρους μας ν' αναζητήσουμε, τότε, άλλους φίλους και ούτε θα μπορούσαμε να βρούμε καλύτερους από σας. Αυτά είχαμε να σας πούμε. Φροντίστε να πάρτε τη σωστή απόφαση και προσπαθήστε να μην γίνει η Πελοπόννησος υπό την ηγεσία σας ασθενέστερη απ' ότι σας την παράδωσαν οι πατέρες σας. Οι Κορίνθιοι λοιπόν είπαν τέτοια. Έτυχε όμως να είναι παρόντες στη Σπάρτη από νωρίτερα γι' άλλο θέμα πρεσβευτές των Αθηναίων και μόλις έμαθαν για τις συζητήσεις, νόμισαν ότι έπρεπε να παραστούν στη συνέλευση των Λακεδαιμονίων όχι για να απολογηθούν για τις κατηγορίες, για τις οποίες οι πόλεις τους κατηγορούσαν, αλλά για να κάνουν σαφές γενικά για την κατάσταση ότι δεν έπρεπε να αποφασίσουν βιαστικά, αλλά έπρεπε να σκεφτούν πιο πολύ το ζήτημα.

Γ.2. Οι Κορίνθιοι αρχικά επικρίνουν τη στάση των Λακεδαιμονίων οι οποίοι επιδιώκουν να διατηρήσουν μια δίκαιη πολιτική για τους άλλους αλλά και κυρίως για τη δική τους ασφάλεια. Όμως με αυτόν τον τρόπο ισχυρίζονται ότι αδιαφορούν για τα θέματα και τις δυσκολίες των συμμάχων τους, με αποτέλεσμα να είναι πιθανή για εκείνους η αναζήτηση άλλων ισχυρότερων συμμαχιών που θα στηρίξουν τα συμφέροντα τους με αποφασιστικό τρόπο, αν και κάτι τέτοιο το θεωρούν ανόσιο και ταυτόχρονα μάταιο ως προοπτική. Ο πόλεμος εξαναγκάζει τις δυνάμεις να εκσυγχρονίζουν τους θεσμούς και τις τακτικές τους, κάτι που συμβαίνει στην περίπτωση των αντιπάλων τους, των Αθηναίων. Οι Λακεδαιμόνιοι ναι μεν σέβονται τις συνθήκες, αλλά μένουν αδρανείς και απρόθυμοι προς τους συμμάχους τους. Τους καλούν λοιπόν οι Κορίνθιοι, στην παρούσα φάση του πολέμου, να στηρίζουν τη φιλική πολιτεία της Ποτίδαιας και να εισβάλλουν στην Αθήνα για να ανακόψουν τη δύναμή της. Τέλος, επικαλούνται τους προγόνους και την ισχυρή θέση στην οποία τοποθέτησαν με τον αγώνα τους την Πελοπόννησο, ώστε να τους επηρεάσουν συναισθηματικά και τους οδηγήσουν σε μια νέα προς το συμφέρον όλων πολεμική σύγκρουση.

Γ.3.

προσεληλύθατε
 εύρεθείμεν/-εἶμεν
 μικράν, ἐλαχίστην
 ἡμετέραις
 ἐξηγήσεις
 ὄ
 πλήθεσι(ν)
 εἰποῦ
 τεύξοιτο
 νομίσωσι(ν)

Γ.4.

τοιαῦτα: Σύστοιχο αντικείμενο στο ρήμα εἶπον
παροῦσα: κατηγορηματική μετοχή, γιατί εξαρτάται από το ρήμα «ἔτυχε»,
 συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, «πρεσβεία»
αὐτοῖς: δοτική προσωπική του ενεργούντος προσώπου στο ρηματικό
 επίθετο «βουλευτέον εἶη»
ᾧν: ονοματικός ετερόπρωτος προσδιορισμός, γενική αντικειμενική στο
 «ἄπειροι»
ἢ πρὸς τὸ πολεμεῖν: ἑναρθρο απαρέμφατο σε θέση εμπρόθετου
 επιρρηματικού προσδιορισμού που δηλώνει σκοπό και λειτουργεί ως β'
 ὀρος σύγκρισης μέσω του επιρρήματος «μᾶλλον» στον πρώτο ὀρο
 σύγκρισης «πρὸς τὸ ἠσυχάζειν»

Γ.5.α. Η ἑναρθρη επιθετική μετοχή θα αναλυθεί σε Δευτερεύουσα
 Αναφορική πρόταση ως εξής: Τούτων, οἱ αἰσθάνονται.

Γ.5.β. Ο υποθετικός λόγος που λανθάνει στο ακόλουθο χωρίο εντοπίζεται
 στην υποθετική μετοχή «μεταβαλλόμενοι» η οποία αντιστοιχεί με την
 υπόθεση του και σε συνδυασμό με τις αποδόσεις σε δυνητική Ευκτική
 «ἂν ποιοῖμεν» και «ἂν εὔροιμεν» παραπέμπει στο εἶδος της απλής
 σκέψης του λέγοντος. Ἐτσι η μετοχή θα αναλυόταν: εἰ μεταβαλοῖμεθα,
 οὔτε γὰρ ὅσια ἂν ποιοῖμεν, οὔτε ξυνηθεστέρους ἂν ἄλλους εὔροιμεν.

Γ.5.γ.

- Οὗτος ἔλεγεν ὅτι καὶ ἅμα τὴν σφετέραν πόλιν βούλοιντο σημῆναι ὅση
 εἶη δύναμιν, καὶ ὑπόμνησιν ποιήσασθαι τοῖς τε πρεσβυτέροις ᾧν
 εἰδείσαν/εἰδεῖεν καὶ τοῖς νεωτέροις ἐξήγησιν ᾧν ἄπειροι εἶσαν/εἶεν.
 (ειδική πρόταση)

- Οὗτος ἔλεγεν καὶ ἅμα τὴν σφετέραν πόλιν βούλεσθαι σημῆναι ὅση εἴη δύναμιν, καὶ ὑπόμνησιν ποιήσασθαι τοῖς τε πρεσβυτέροις ὧν εἰδείησαν/εἰδεῖεν καὶ τοῖς νεωτέροις ἐξήγησιν ὧν ἄπειροι εἴησαν/εἶεν. (ειδικό απαρέμφατο).

Επιμέλεια θεμάτων : Κασωτάκη Ελένη
Φιλολόγος
Φροντιστηρίου Μέσης Εκπαίδευσης
«Κύκλος»

ΚΥΚΛΟΣ